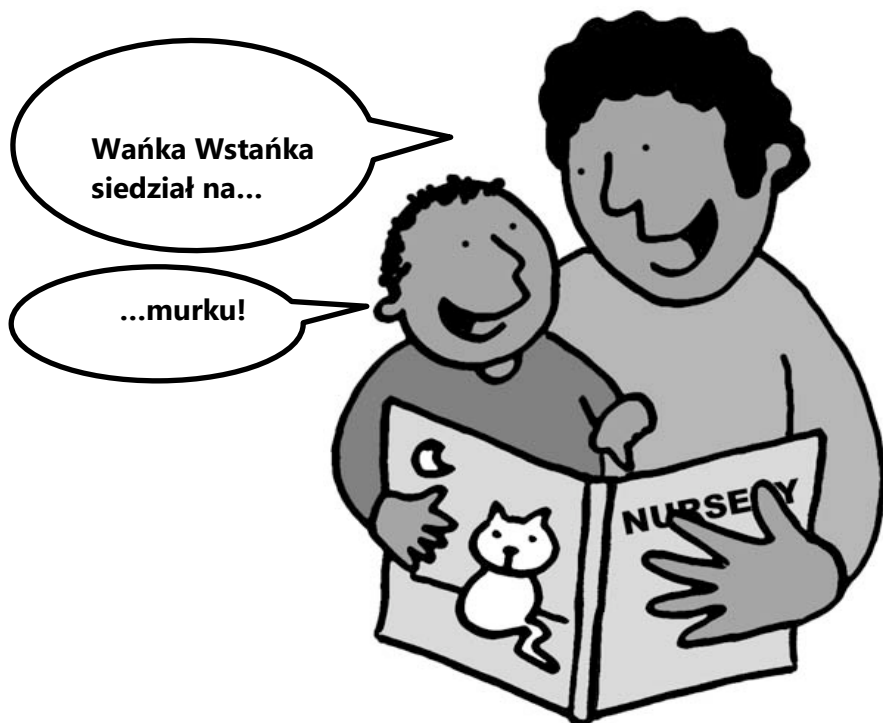

Jak rozmawiać z dzieckiem i słuchać tego, co mówi

(Talk to your toddler and listen too – Polish)

Wprowadzenie

Twoje dziecko ma już roczek, ale zaczęło się z Tobą komunikować, jeszcze zanim się urodziło. Zawarte w tej broszurce wskazówki na temat tego, jak rozmawiać z dzieckiem, pomogą Ci przygotować je do nauki. W razie pytań w tej kwestii, zwróć się do pielęgniarki środowiskowej lub lekarza pierwszego kontaktu (GP).

Naucz dziecko, jak słuchać

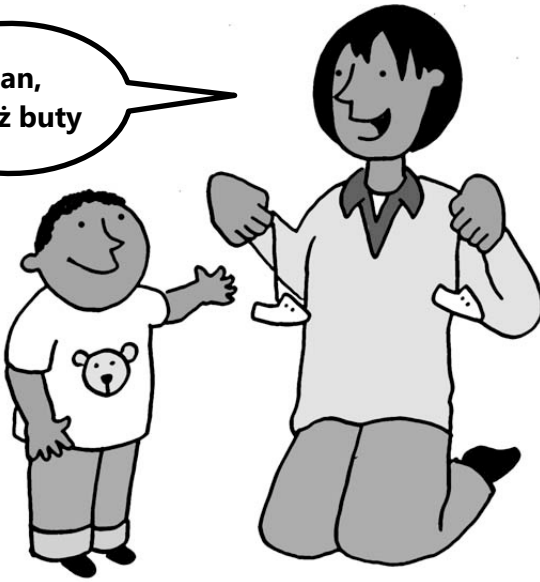
Aby to osiągnąć,

- Zwracaj się do dziecka po imieniu, dotknij je albo powiedz 'słuchaj'.
- Staraj się, aby dziecko widziało Twoją twarz.
- Jeśli dziecko uważnie słucha, pochwal je: "Jak ładnie słuchasz!"

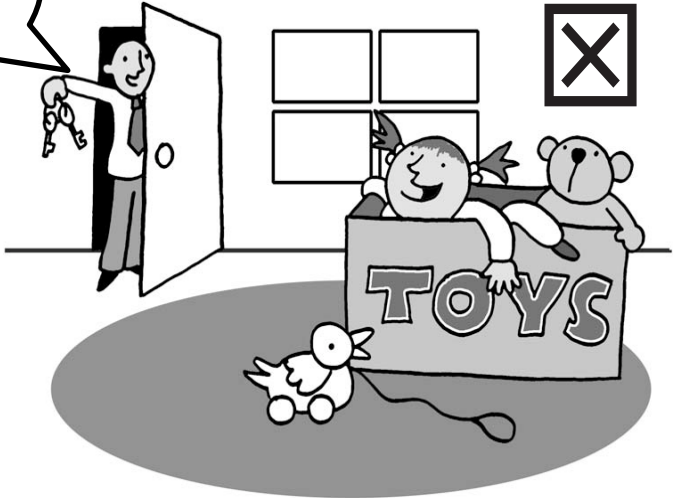
Czego unikać

- Staraj się nie mówić do dziecka z oddali. Może sobie nie zdawać sprawy, że się do niego zwracasz.
- Nie wydawaj poleceń, dopóki dziecko nie skoncentruje na Tobie swej uwagi.

Jordan,
załóż buty

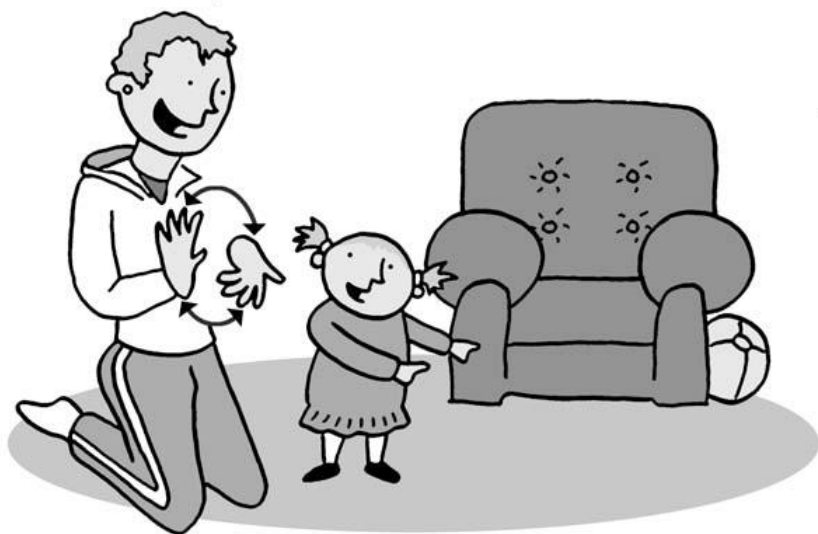
Załóż buty,
musimy już iść.
Pospiesz się!

Dlaczego dzieci, które mają trudności w rozumieniu, wymagają znaków i gestów migowych?

Dziecko łatwiej Cię zrozumie dzięki gestom, ponieważ:

- Ma na co patrzeć, słuchając jednocześnie tego, co do niego mówisz.
- Jeśli ma problemy z językiem, patrzenie przy jednoczesnym słuchaniu może mu pomóc.
- Możesz ułożyć ręce tak, by dziecko je widziało.
- Stosując jednocześnie znak i słowo, dwukrotnie wyjaśniasz dziecku, o co Ci chodzi.
- Łatwiej domyśleć się znaczenia gestu niż słowa.
- Stosując gesty, mówisz do dziecka wolniej.
- Stosując gesty, mówisz prostszym językiem.

Jeśli dziecko używa smoczka, dawaj mu go tylko do spania

Ograniczenie czy też zupełne wyeliminowanie smoczka sprawi, że:

- Dziecko będzie miało więcej czasu na ćwiczenie mowy.
- Dziecko będzie mówiło wyraźniej.
- Dziecko będzie miało zdrowsze zęby i uszy.

Zejdź do poziomu dziecka, aby porozmawiać

Gdy Twoja twarz jest na wysokości twarzy dziecka, możesz:

- Nawiązać z dzieckiem kontakt wzrokowy.
- Sprawdzić, co dziecko wybrało do zabawy.
- Sprawdzić, czy dziecku podoba się zabawa.
- Rozmawiać o rzeczach, które razem oglądacie.
- Sprawdzić, czy dziecko wskazuje na przedmioty lub używa gestów.
- Bawić się RAZEM Z DZIECKIEM.

Mów powoli i używaj prostego języka

Staraj się nie mówić za dużo

W ten sposób:

- Dziecko usłyszy ważne słowa.
- Dziecko będzie słyszeć te same powtarzane słowa.
- Dziecko będzie słuchać cały czas, dzięki czemu ma większe szanse, aby Cię zrozumieć.

Omawiaj, co dziecko robi

W ten sposób dziecko:

- Będzie słyszało słowa związane z rzeczami, na które patrzy.
- Nauczy się łączyć słowa z przedmiotami i czynnościami.
- Będzie czuło, że uczestniczysz w jego zabawie.
- Usłyszy, i jak będzie chciało, powtórzy zasłyszane słowa.
- Będzie mówiło z Tobą na zmianę.

Miś idzie spać

Omawiaj, co dziecko robi

W ten sposób dziecko:

- Będzie mogło samo decydować o tym, czy mówić czy nie.
- Będzie słyszało słowa związane z tym, co robi lub na co patrzy.

Staraj się nie zadawać zbyt wiele pytań

Ponieważ:

- Dziecko może nie znać odpowiedzi, więc się wcale nie odezwie.
- Dziecko może nie mieć ochoty się odzywać.

Zobacz, małpka

Co to? Czy to jest małpka?

Naśladuj to, co dziecko mówi, robi i dźwięki, jakie wydaje

W ten sposób:

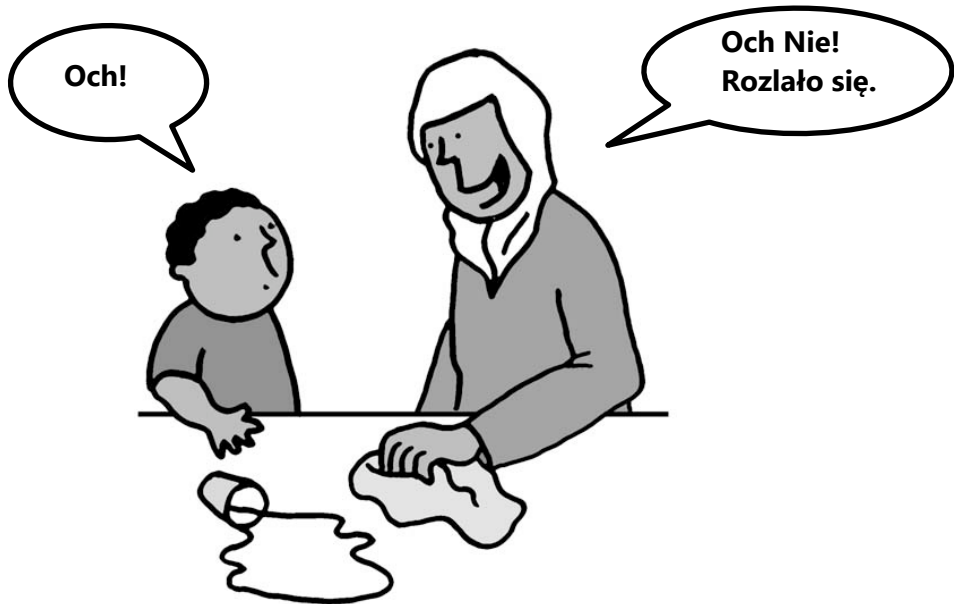
- Pozwalasz dziecku kontrolować zabawę.
- Będziecie zamieniać się rolami w zabawie.
- Będziesz prowadzić z dzieckiem „rozmowę” nawet jeśli odbywa się to bez słów.
- Dziecko chętniej będzie Cię naśladować, jeśli Ty naśladujesz to, co robi.

Podawaj dziecku słowa

W ten sposób:

- Dziecko wie, że starasz się je zrozumieć.
- Dziecko usłyszy wyraźne dźwięki i słowa.
- Słowa można wymawiać i przekazać gestem.
- Dziecko wtedy nauczy się, co znaczy dane słowo i jak je wypowiedzieć.

Używaj krótkich zdań zawierających dwa – trzy słowa

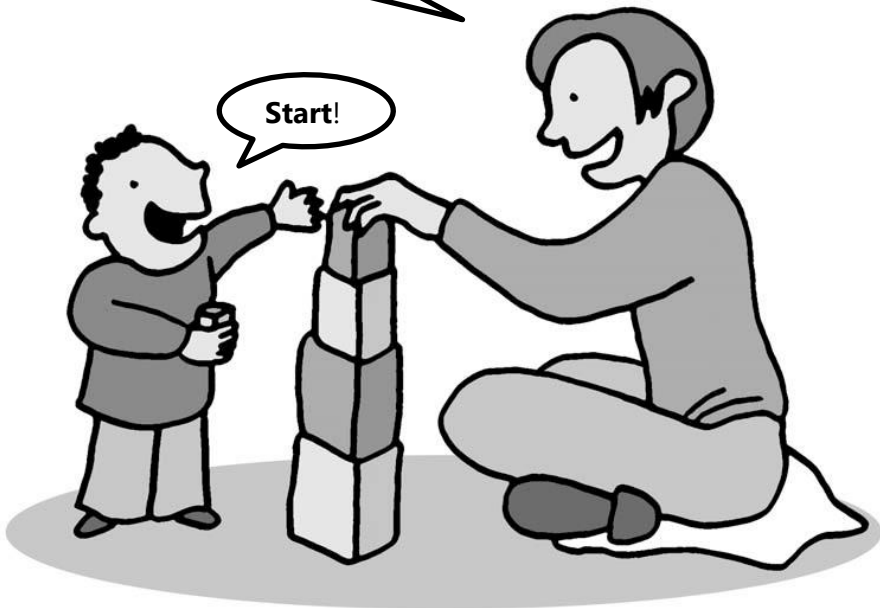
W ten sposób:

- Dziecko łatwiej Cię zrozumie.
- Dziecku łatwiej będzie za Tobą powtórzyć.
- Dziecko łatwiej wyłapie znane mu słowa.

Rób przerwy, żeby dziecko miało czas Ci odpowiedzieć

- Przerwij na chwilę, żeby dziecko miało czas przyswoić to, co do niego mówisz.
- Przerwij, żeby dać dziecku czas na powtórzenie tego, co powiedziałaś/aś.
- Zaczekaj, aż dziecko Ci odpowie, jeśli ma na to ochotę.
- Zatrzymaj się i sprawdź, czy dziecko nazwie przedmioty, ludzi czy ulubione obrazki w książce.

Powtarzaj i rozwijaj zdania dziecka

W ten sposób:

- Dziecko usłyszy poprawną wymowę słowa.
- Dziecko będzie się cieszyć, gdyż pokazujesz, że je rozumiesz.
- Dziecko będzie się uczyć, jak rozwijać swoje zdania bez obawy, że coś źle mówi.
- Dziecko usłyszy dłuższe zdanie, które może spróbować powtórzyć.
- Będzie to dla dziecka pochwałą.

Mów o rzeczach, którym dziecko się przygląda

Ponieważ:

- Najlepiej opowiadać o tym, co dziecko robi.
- Dziecko musi słyszeć, jak wymawiasz słowa związane z tym, co myśli, aby w ten sposób nauczyć się właściwych słów.

Unikaj mówienia o tym, na co dziecko nie patrzy

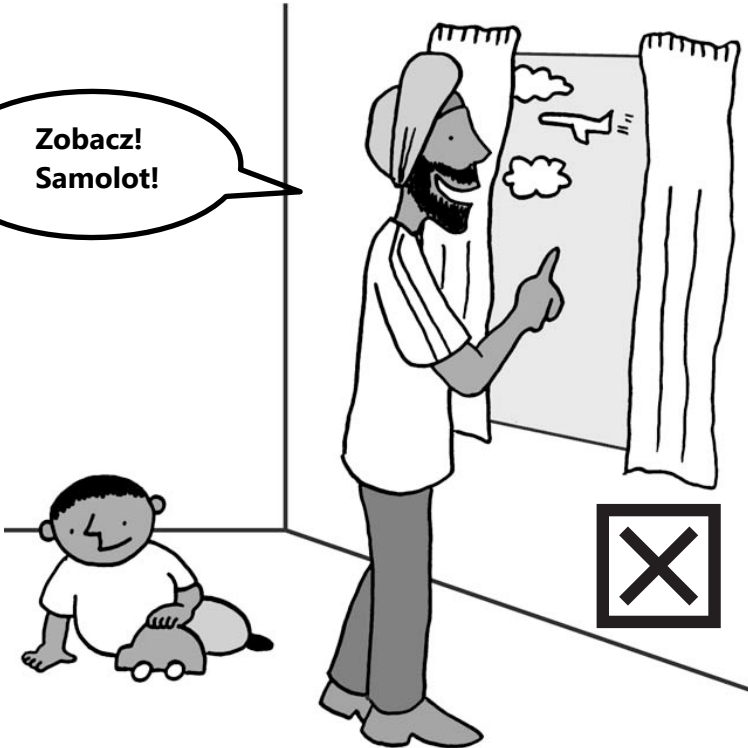
Ponieważ:

- Dziecko może myśleć o samochodzie, a będzie słyszeć, jak Ty opowiadasz o samolocie (jeśli w ogóle Cię słucha)!
- Małym dzieciom trudno się szybko oderwać od tego, na co patrzą i co myślą.

Twoje auto

Zobacz!
Samolot!

Mów o tym, co się dzieje tu i teraz

W ten sposób:

- Dziecko ma większe szanse, żeby Cię zrozumieć.
- Dziecku łatwiej będzie się włączyć, w to co mówisz.
- Opowiadając o czymś, czego dziecko nie widzi, dobrze jest dla ułatwienia używać obrazków, zdjęć lub przedmiotów.

Powiedz to jeszcze raz i powtórz

W ten sposób dziecko:

- na tyle często usłyszy dane słowo, aby zrozumieć jakiego przedmiotu lub czynności ono dotyczy.
- usłyszy to słowo w wielu różnych sytuacjach.
- będzie próbować je wymawiać, choć najpierw trzeba mu je sto razy powtarzać!

Umyj stopy

Umyj buzię

Umyj włosy

Umyj ręce

Umyj tyżkę

Talerze umyte

Myjemy kubki

Umyj jeszcze raz

Pozwól dziecku mówić

Staraj się nie prosić dziecka, żeby za Tobą powtarzało

W ten sposób:

- Dziecko będzie mówić wtedy, gdy będzie miało do tego powód.

Gdy dziecko utknie, daj mu słowa do wyboru

Pomoże to dziecku, gdyż:

- Będzie mogło wybrać i będzie miało powód, żeby się odezwać.
- Dziecko będzie miało słowa, które może powtórzyć.

Chcesz ciasteczko
czy banana?

Nana

Co ci dać?

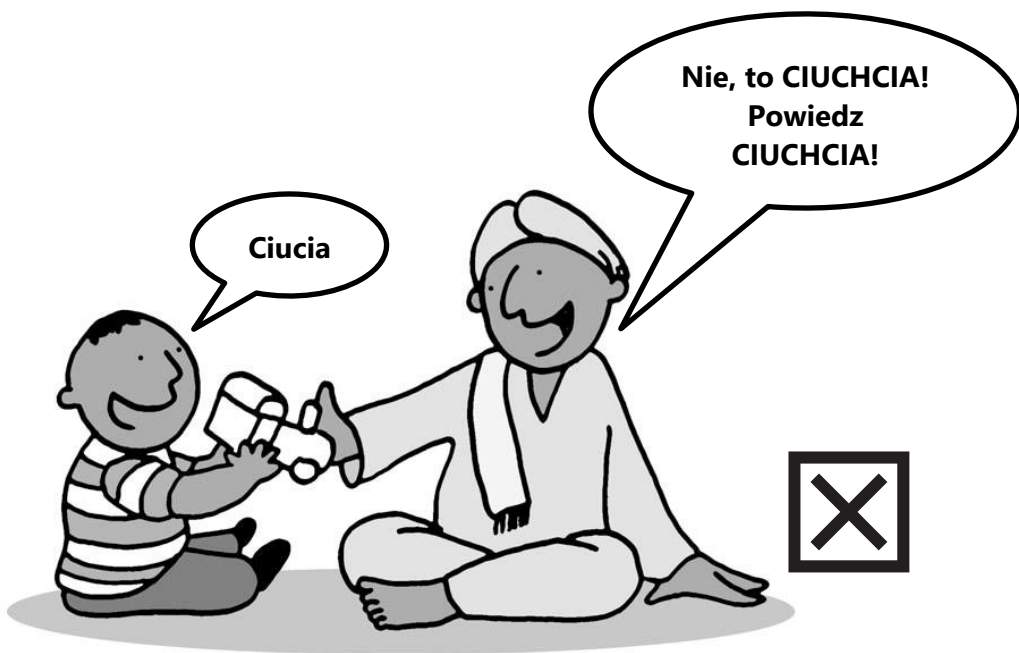
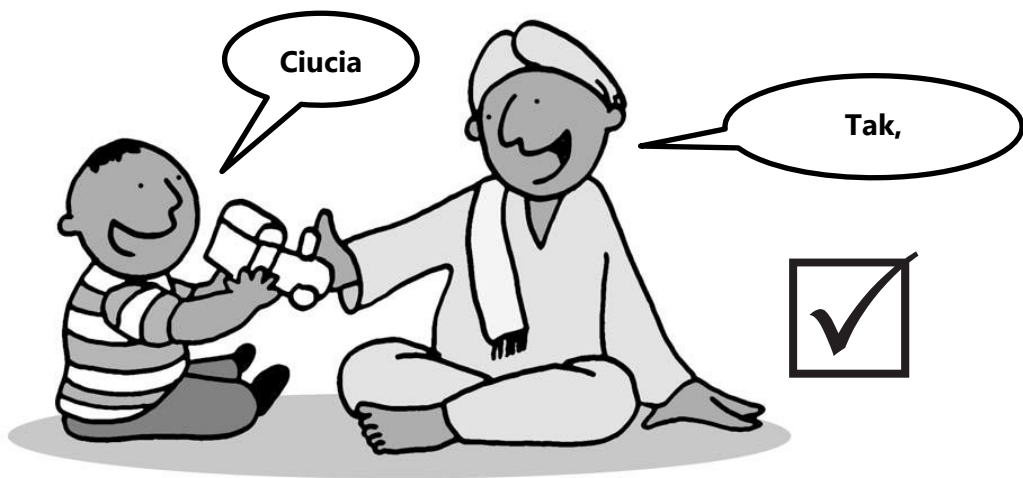

Słuchaj tego co dziecko mówi, zamiast tego jak to wymawia

- Wymawiaj słowa, tak jak mówią je dorośli, tak jak mówiłoby dziecko, gdyby potrafiło.
- Dziecko będzie wtedy wiedzieć, że słuchasz tego, co mówi, a nie jak wymawia słowa.
- Dziecko będzie wiedzieć, jak należy je poprawnie wymawiać.

Staraj się nie korygować dziecka

- Dziecku wtedy się wydaje, że nie obchodzi Cię, co ono mówi, tylko jak wypowiada słowa.
- Jeśli będziesz je często poprawiać, dziecko w końcu przestanie podejmować próby mówienia.
- Może sobie też pomyśleć, że użyło złego słowa.

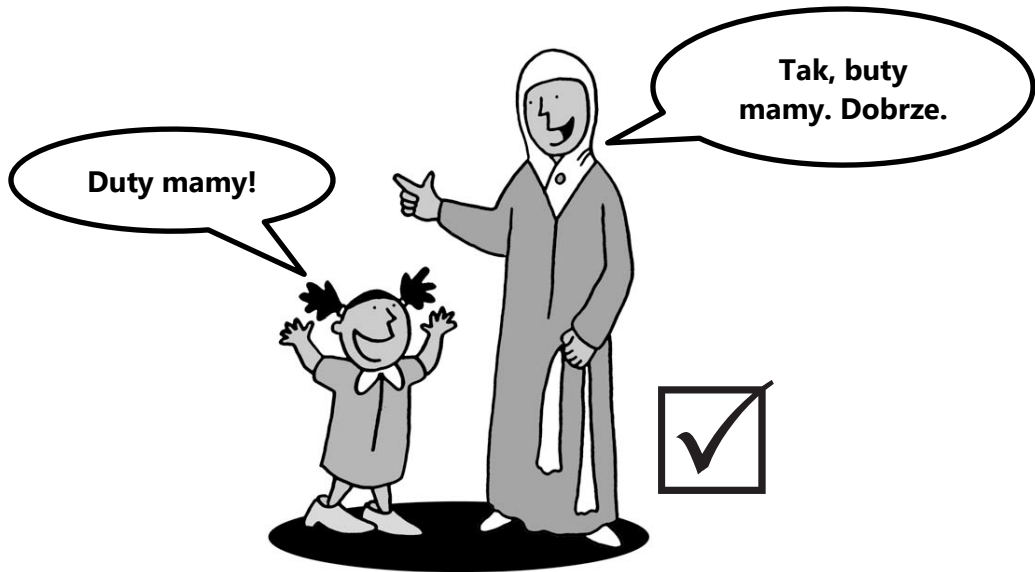
Gdy dziecko wymawia niepoprawny dźwięk

Powtórz, co powiedziało, podkreślając właściwy dźwięk.

Nie mów dziecku, że źle wymawia ani nie każ mu powtarzać za sobą

Ponieważ :

- Prawdopodobnie jeszcze nie potrafi poprawnie wymówić danego dźwięku.
- Być może dziecko nie słyszy, że źle wymawia ten dźwięk.
- Może to zniechęcić dziecko do ponownych prób.

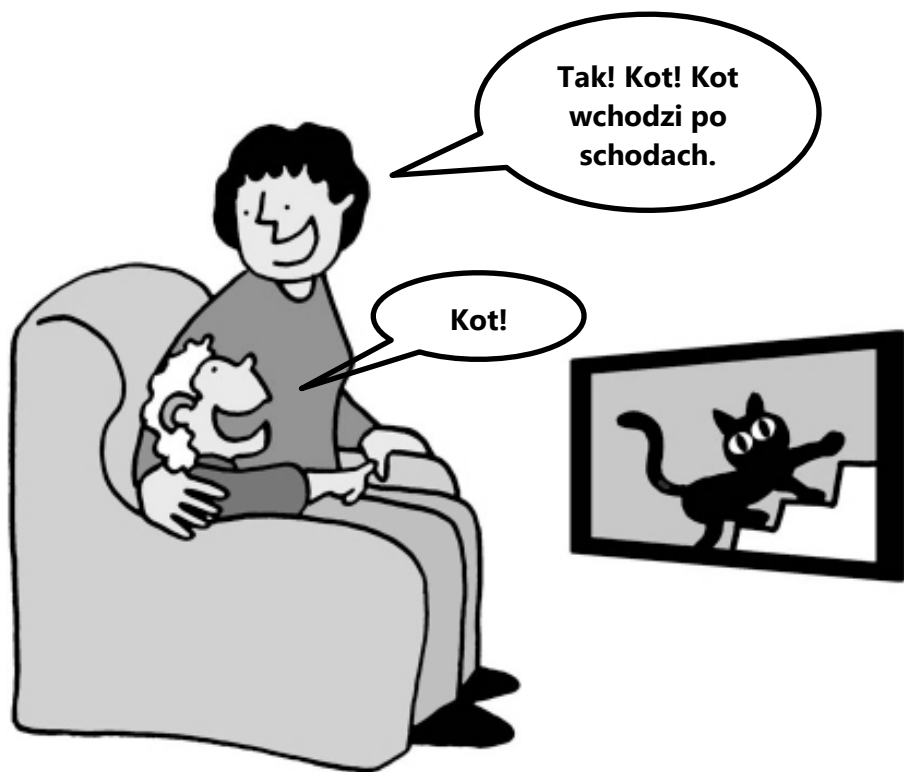
Oglądaj z dzieckiem programy dla dzieci w telewizji

Programy telewizyjne mogą służyć pomocą w nauce małych dzieci, pod warunkiem że:

- Uważnie wybierzesz programy do oglądania.
- Ustalisz, jak długo dziecko będzie oglądać telewizję.
- Zapewnisz dziecku również inne zajęcia.
- Będziesz oglądać te programy z dzieckiem.

Pomoże to dziecku, ponieważ:

- Będzie zadowolone, że spędza z Tobą czas.
- Lepiej będzie słuchało i przyglądało się, jeśli będziesz z nim rozmawiać o tym, co oglądacie.
- Więcej zrozumie, jeśli wyjaśnisz mu, co się dzieje.
- Będzie słyszeć słowa powtarzane wielokrotnie.
- Może się razem z Tobą nauczyć piosenek i rymowanek.
- Może porozmawiać z Tobą o tym, co razem obejrzelście.

Dodatkowe kopie można zamówić na stronie:
Public Health Resource Directory (Katalog zasobów zdrowia
publicznego) **www.phrd.scot.nhs.uk**

Aby uzyskać dalsze informacje, prosimy o kontakt:

Information Management Team

West House

Gartnavel Royal Hospital

Glasgow G12 0XH

Tel: **0141 201 4911**

Mail: **perl@ggc.scot.nhs.uk**

Powielono za zgodą poradni logopedycznej Nottingham SLT Service

Clear to all